

UNIWERSYTET
IM. ADAMA MICKIEWICZA
W POZNANIU

Wstęp do literaturoznawstwa

Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Etnolingwistyka		Cykl dydaktyczny 2024/25	
Specjalność -		Kod zajęć 26ETLS.12K.02244.24	
Jednostka organizacyjna Wydział Etnolingwistyki		Języki wykładowe polski	
Poziom studiów studia pierwszego stopnia		Obligatoryjność Obowiązkowy	
Forma studiów studia stacjonarne		Blok zajęciowy Przedmioty kierunkowe	
Profil studiów profil ogólnoakademicki			
Koordynator zajęć	Paweł Kida		
Prowadzący zajęcia	Paweł Nowakowski		
Okres Semestr 2	Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • Wykład: 30, Zaliczenie z oceną		Liczba punktów ECTS 3

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	wprowadzenie i zapoznanie z ogólnymi zagadnieniami z zakresu literaturoznawstwa
C2	przekazanie wiedzy o cechach swoistych literatury
C3	zapoznanie z poetyką dzieła literackiego, z uwzględnieniem przynależności rodzajowej utworu oraz przygotowanie do stylistyczno-wersologicznej analizy wypowiedzi literackiej
C4	rozwinięcie umiejętności analizy dzieła literackiego z uwzględnieniem podstawowej wiedzy o strukturze wewnętrznej utworu i jej funkcjach
C5	zapoznanie z teorią procesu historycznoliterackiego
C6	zapoznanie z wybranymi kierunkami dwudziestowiecznej metodologii badań literackich
C7	utrwalanie umiejętności korzystania z opracowań teoretycznoliterackich i źródeł bibliograficznych
C8	rozwijanie umiejętności komunikacji oraz właściwej postawy i odpowiedzialnego stosunku do zajęć

Wymagania wstępne

Podstawowa wiedza w zakresie historii literatury powszechnej i polskiej oraz teorii literatury na poziomie maturalnym

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy - Student/ka:			
W1	zna podstawowe zagadnienia z zakresu wiedzy o literaturze	ETL_K1_W01, ETL_K1_W02, ETL_K1_W03, ETL_K1_W04, ETL_K1_W05, ETL_K1_W07	Kolokwium pisemne
W2	rozumie i prawidłowo stosuje podstawowe terminy z zakresu literaturoznawstwa	ETL_K1_W01, ETL_K1_W02, ETL_K1_W03, ETL_K1_W04, ETL_K1_W06, ETL_K1_W07, ETL_K1_W08	Kolokwium pisemne
W3	posiada podstawową znajomość struktury wewnętrznej dzieła literackiego	ETL_K1_W02, ETL_K1_W03, ETL_K1_W04, ETL_K1_W05, ETL_K1_W06	Kolokwium pisemne
W4	zna i rozumie podstawowe zasady analizy dzieła literackiego	ETL_K1_W03, ETL_K1_W04, ETL_K1_W05, ETL_K1_W06, ETL_K1_W07	Kolokwium pisemne
W5	posiada ogólną wiedzę na temat dwudziestowiecznej metodologii badań literackich	ETL_K1_W07, ETL_K1_W08, ETL_K1_W10	Kolokwium pisemne

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
W6	posiada ogólną wiedzę na temat teorii procesu historycznoliterackiego	ETL_K1_W06, ETL_K1_W07, ETL_K1_W08, ETL_K1_W09	Kolokwium pisemne
Umiejętności - Student/ka:			
U1	potrafi wykazać się podstawowymi umiejętnościami z zakresu ogólnej znajomości poetyki dzieła literackiego	ETL_K1_U05, ETL_K1_U06, ETL_K1_U07, ETL_K1_U08, ETL_K1_U10, ETL_K1_U13, ETL_K1_U14, ETL_K1_U15	Kolokwium pisemne
Kompetencji społecznych - Student/ka:			
K1	korzysta ze źródeł bibliograficznych i opracowań teoretycznoliterackich	ETL_K1_K07, ETL_K1_K08, ETL_K1_K09, ETL_K1_K10, ETL_K1_K11	Kolokwium pisemne

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Literaturoznawstwo jako nauka filologiczna – wstępne rozróżnienia i definicje, przedmiot badań, metody.	W1, W2, W5, W6, U1	Wykład
2.	Podstawy semiotyki – koncepcje F. de Saussure’a, Ch. Peirce’a i Ch. Morrisa.	W1, W2, W3, W4, W5, W6, U1	Wykład
3.	Funkcje języka (K. Bůhler, R. Jakobson, S. Barańczak), ze szczególnym uwzględnieniem funkcji poetyckiej, magicznej oraz perswazyjnej; kultura masowa, ze szczególnym uwzględnieniem literatury.	W1, W2, W3, W4, W5, W6, U1	Wykład
4.	Stylistyka ogólna – perspektywa językoznawcza i literaturoznawcza, pojęcie stylu, klasyfikacje stylów. Fonetyczne środki stylistyczne. Leksykalne i morfologiczne środki stylistyczne.	W1, W2, W3, W4, W5, W6, U1	Wykład
5.	Składniowe środki stylistyczne. Semantyczne środki stylistyczne (tropy). Stylizacja – pojęcie i rodzaje.	W1, W2, W3, W4, W5, W6, U1	Wykład
6.	Główne elementy struktury dzieła literackiego, problemy kompozycji. Chronotop.	W1, W2, W3, W4, W5, W6, U1	Wykład
7.	Wersyfikacja – uwagi wstępne, rytmika, rymika, strofika, wybrane systemy wersyfikacyjne. Elementy metryki porównawczej.	W1, W2, W3, W4, W5, W6, U1	Wykład
8.	Genologia – uwagi wstępne, podział na rodzaje i gatunki literackie, liryka, epika, dramat – wyznaczniki rodzajowe i wybrane gatunki.	W1, W2, W3, W4, W5, W6, U1	Wykład
9.	Elementy procesu historycznoliterackiego. Wybrane kierunki współczesnej metodologii badań literackich.	W1, W2, W3, W4, W5, W6, U1, K1	Wykład

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Wykład	Wykład problemowy

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Wykład	- znajomość zagadnień i pojęć omawianych w trakcie wykładu, - znajomość wybranych problemów z zalecanej literatury przedmiotu, - zaliczenie kolokwium semestralnego. Kryteria oceniania: 1. bardzo dobry (bdb; 5,0) - od 90-100% (Opanowanie w stopniu bardzo wysokim wiedzy z zakresu materiału omawianego na zajęciach) 2. dobry plus (db plus; 4,5) - od 85-89 % (Opanowanie w stopniu dobrym wiedzy i umiejętności z zakresu materiału omawianego na zajęciach, nieliczne błędy merytoryczne, poziom kompetencji wymagający nieznacznych korekt) 3. dobry (db; 4,0) - od 75-84 % (Opanowanie w stopniu dobrym wiedzy i umiejętności z zakresu materiału omawianego na zajęciach, pewna liczba błędów merytorycznych, poziom kompetencji na poziomie zadowalającym) 4. dostateczny plus (dst plus; 3,5) - od 70-74 % (Opanowanie w stopniu zadowalającym wiedzy i umiejętności z zakresu materiału omawianego na zajęciach, pewna liczba błędów merytorycznych, poziom kompetencji wymagający znacznych korekt) 5. dostateczny (dst; 3,0) - od 60-69 (Opanowanie w stopniu zadowalającym wiedzy i umiejętności z zakresu materiału omawianego na zajęciach, dość duża liczba błędów merytorycznych, poziom kompetencji wymagający znacznych korekt) 6. niedostateczny (ndst) - poniżej 60% (Niezadowalający stopień opanowania wiedzy i umiejętności z zakresu materiału omawianego na zajęciach, duża liczba błędów merytorycznych, poziom kompetencji wskazujący na nieprzyswojenie materiału zajęć)

Literatura

Obowiązkowa

1. Barańczak S., Tablica z Macondo. „Osiemnaście prób wytłumaczenia, po co i dlaczego się pisze”, dowolne wydanie. Burzyńska A., Markowski M., „Teorie literatury XX wieku”, t. 1–2, Kraków 2007. Głowiński M., Okopień-Sławińska A., Sławiński J., „Zarys teorii literatury”, Warszawa, dowolne wydanie. Gołaszewska M., „Zarys estetyki”, Warszawa, dowolne wydanie. Kaniewska B., Legeżyńska A., „Teoria literatury”. Poznań 2002. Korolko M., „Sztuka retoryki. Przewodnik encyklopedyczny”, Warszawa 1990
2. Kulawik A., Poetyka. „Wstęp do teorii dzieła literackiego”, Warszawa, dowolne wydanie. Markiewicz H., „Główne problemy wiedzy o literaturze”, wyd. 5, Kraków 1980. Markiewicz H., „Wymiary dzieła literackiego”, Kraków 1984. Markiewicz H., red., „Problemy teorii literatury”, t. 1–4, Wrocław 1987–1993. Mayenowa M.R., „Poetyka teoretyczna. Zagadnienia języka”, wyd. 2 (lub następne), Wrocław 1979. Mitosek Z., „Teorie badań literackich”, Warszawa 1983. Ziomek J., „Retoryka opisowa”, Wrocław 1990

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Wykład	30
Czytanie wskazanej literatury	20
Przygotowanie do zajęć	20

Przygotowanie do zaliczenia	20
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 90
Liczba punktów ECTS	ECTS 3

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Efekty uczenia się dla kierunku

Kod	Treść
ETL_K1_K07	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do podejmowania problematyki etycznej związanej z odpowiedzialnością za rzetelność przekazywanej wiedzy i rozumienia wagi własności intelektualnej
ETL_K1_K08	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do świadomej oceny wartości dziedzictwa kulturowego obszaru językowego kierunku i specjalności
ETL_K1_K09	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do śledzenia bieżących trendów kulturowych oraz cywilizacji ludzkiej w obszarze językowym kierunku i specjalności, wykorzystując do tego celu różne media i techniki komunikacyjne
ETL_K1_K10	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do wykazywania się otwartością i tolerancją wobec innych kultur
ETL_K1_K11	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do podejmowania wyzwań zawodowych i osobistych oraz odpowiedzialnego pełnienia ról zawodowych w związku z wykonywanym zawodem z uwzględnieniem zmieniających się potrzeb społecznych
ETL_K1_U05	Absolwent/ka potrafi rozpoznawać oraz oceniać procesy i zjawiska językowe, literackie i kulturowe na podstawie uzyskanej wiedzy i z zastosowaniem standardowych metod i narzędzi wykorzystywanych w badaniach etnolingwistycznych i/lub w badaniach interdyscyplinarnych
ETL_K1_U06	Absolwent/ka potrafi skutecznie posługiwać się poznanymi metodami i narzędziami właściwymi dla kierunku etnolingwistyka
ETL_K1_U07	Absolwent/ka potrafi refleksyjnie odnosić się do własnych pisemnych i ustnych wypowiedzi językowych oraz dokonywać ich modyfikacji pod kontrolą wykładowcy/opiekuna naukowego
ETL_K1_U08	Absolwent/ka potrafi właściwie analizować przyczyny i przebieg konkretnych zjawisk językowych, literackich i kulturowych, a także ich wzajemne powiązanie i przenikanie się
ETL_K1_U10	Absolwent/ka potrafi samodzielnie, analitycznie i krytycznie interpretować teksty językowe i literackie oraz zjawiska kulturowe typowe dla wybranego kierunku
ETL_K1_U13	Absolwent/ka potrafi przygotować typowe prace pisemne w języku polskim lub języku wybranej specjalności
ETL_K1_U14	Absolwent/ka potrafi w języku wybranej specjalności przygotowywać, formułować i pisać prace akademickie z zakresu językoznawstwa, literaturoznawstwa lub/i kultury języka kierunku, o właściwej strukturze, kompozycji, budowie i argumentacji
ETL_K1_U15	Absolwent/ka potrafi przygotować wystąpienia ustne w języku wybranej specjalności lub w języku polskim, dotyczących zagadnień językoznawstwa, literaturoznawstwa i wiedzy o kulturze
ETL_K1_W01	Absolwent/ka zna i rozumie miejsce i znaczenie etnolingwistyki w relacji do innych nauk humanistycznych oraz specyfikę przedmiotową i metodologiczną tegoż kierunku
ETL_K1_W02	Absolwent/ka zna i rozumie kluczowe tematy, pojęcia i zagadnienia dotyczące badań językoznawczych, literaturoznawczych i kulturoznawczych z obszaru kulturowego języka wybranej specjalności
ETL_K1_W03	Absolwent/ka zna i rozumie kluczowe teorie i metodologię nauk językoznawczych i literaturoznawczych w języku polskim oraz w języku wybranej specjalności
ETL_K1_W04	Absolwent/ka zna i rozumie treść, formę i funkcję kluczowej terminologii z zakresu językoznawstwa i literaturoznawstwa oraz wiedzy o obszarze kulturowym i języków wybranej specjalności
ETL_K1_W05	Absolwent/ka zna i rozumie tematykę ogólną z zakresu językoznawstwa, literaturoznawstwa i obszaru kulturowego języka wybranej specjalności
ETL_K1_W06	Absolwent/ka zna i rozumie tematykę szczegółową z zakresu językoznawstwa i literaturoznawstwa, lub obszaru kulturowego języka wybranej specjalności
ETL_K1_W07	Absolwent/ka zna i rozumie powiązania językoznawstwa i literaturoznawstwa z innymi dyscyplinami naukowymi w obszarze nauk humanistycznych i społecznych
ETL_K1_W08	Absolwent/ka zna i rozumie główne kierunki rozwoju nauk filologicznych i najważniejsze nowe osiągnięcia w zakresie językoznawstwa, literaturoznawstwa oraz badań historycznych z obszaru języków wybranej specjalności

Kod	Treść
ETL_K1_W09	Absolwent/ka zna i rozumie kompleksową naturę języka, jego złożoność i historyczną zmienność jego znaczeń, a także jego powiązania z językami klasycznymi
ETL_K1_W10	Absolwent/ka zna i rozumie kluczowe metody badawcze mające zastosowanie do interpretacji i analizy tekstów użytkowych, literackich i naukowych języka wybranej specjalności